Год. I. Варна, 12 Септемврий 1891 г. Брой 15.

ЦѢНА:

За година . . . . . 10 л.
„ 6 мѣсеца . . . . 5 л.
„ въ странство за година 15 л.

Абонамента въ прѣдплата.

Цѣна за обявленията:

На 4 стр. за единъ редъ 15 ст.
„ 1 стр. „ „ 1 л.—
„ другитѣ стр. „ — 50 ст.

Единъ брой 20 ст.

ЧЕРНО МОРЕ

ИЗЛИЗА ЗА СЕГА САМО ВЪ ЧЕТВЪРТЪКЪ.

Пари, писма
и други ржкописи се испращатъ до Редакторъ-Издателя.
(Домъ Бобчевский, № 335, срѣщу градската градина.)
Неплатени писма не се приематъ.

Неупотрѣбенитѣ ржкописи се връщатъ, ако се платятъ пощенскитѣ разноски.

Редакцията не отговаря за съдържанието на публикуванитѣ дописки.

Единъ брой 20 ст.

Редакторъ-Издатель П. Бобчевский.

Д-РЪ ГЕОРГИ С. ГЕОРГИЕВИЧЪ,
свършивший наукитѣ си въ Парижский факултетъ,

приема болни въ домътъ на Г-нъ Савовъ' II участъкъ, № 1241, всѣки день отъ 2 до 4 часътъ послѣ пладнѣ.

Бѣднитѣ граждани и ученицитѣ лѣкува безплатно.

(4—59—1)

КРЪСТЮ ИВ. МИРСКИЙ

не ще може да приема посѣщения на именний си день, 14-й того.

АДМИНИСТРАЦИЯТА

съобщава, че току-що назначения агентъ г. ПЕТРЪ НАЧКОВЪ напустнж, защото билъ приелъ правителственна длъжность.

Мѣстото му е вакантно.

Прѣдлжава се записваньето абонати на

„ЧЕРНО МОРЕ“

Цѣна прѣдплатена: за година 10 лева, за 6 мѣсеца 5 лева.

Записваньето въ гр. Варна става въ книжарницата на г-на Хр. Войниковъ Прѣславска улица, и въ администрацията на вѣстника (домъ Бобчевский № 335, срѣщу градската градина).

Външнитѣ абонати трѣбва да се обръщатъ направо до редакторъ-издателя на вѣстника Бобчевский.

Администрацията.

ДАРДАНЕЛСКИЯ ВЪПРОСЪ.

Този въпросъ влѣзе пакъ на разискванье отъ като се яви случката въ Дарданелския протокъ съ русскитѣ кораби отъ доброволческата флота. И пакъ Россия го извади на сцената. Едно ненадѣйно извѣстие отъ английски источникъ прогърмѣ, че Дарданелитѣ сж станжли вече свободни за русскитѣ кораби, а затворени за всички други кораби. Само по себе си това извѣстие бѣше една ненормалность, която трѣбваше да привлѣче сериозно внимание и то не закъснѣ да приеме единъ сериозенъ видъ, като бѣше неоспоримо, че Високата Порта е искала извинение отъ Русския посланникъ въ Цариградъ. Дарданелския въпросъ е тъй важенъ, щото безъ съмнѣние може да доведе европейскитѣ държави да се хванжтъ една съ друга за коситѣ. Той е свързанъ съ историческия тъй старъ „источенъ въпросъ“, който справедливо може да се назове Гордиевъ възелъ. Да се разрѣши Дарданелския въпросъ, значи, да се рѣши източния въпросъ, да се рѣши участьта на Турция, да се рѣши сждбата на народитѣ въ Балканския полуостровъ, било, разбира се, добрѣ, било злѣ за тѣхъ. Дарданелския въпросъ е нераздѣлимъ съ източния въпросъ въ всичкитѣ му разширочения. Недовѣрието на държавитѣ помежду имъ, по причина на стрѣмленията за усвоение тоя Босфоръ съ Дарданелитѣ, не дава никаква възможность за да се разрѣши тоя въпросъ хуманно, съ запазванье всички интереси, а именно прогласяваньето на *сзбодата въ моретата.* Той ще се протака до тогава, до когато или человѣческата кръвъ откупи за грозния побѣдитель Босфора, или едно съглашение (за срамъ или за слава на вѣкътъ) помежду държавитѣ рѣши окончателно сждбата му. Таквозъ е сжществото на Дарданелския въпросъ.

Но какъ стои точно сега той? За да се отговори, достатъчно е да се погледне на европейското повѣдение Слѣдъ първото неспокойствие, послѣдва равнодушие отъ страна на Австрия, Италия и Германия. Слѣдователно, нищо особенно, неспокойно въ тоя въпросъ нѣма До сжщото заключение трѣбва да дойдемъ, ако погледнемъ и самата Россия, която, казвайте се, е скътолила. Ето що какъ се произнася и единъ ближенъ къмъ русското правителство, вѣстникъ *„Недѣля“,* отъ 1-й текущий:

„Дарданелския въпросъ възникнж вслѣдствие задържаньето на нѣколко кораби отъ русската доброволческа флота, които отиваxж съ запасни долни чинове за Владивостокъ. Споредъ парижския трактатъ Дарданелитѣ и Босфора се считатъ затворени за военнитѣ кораби отъ всички нации, освѣнъ онния при посолствата и малкитѣ станционни. За прѣминуваньето на военнитѣ кораби се позволява всѣкий пжть само съ особенъ султански ферманъ. Когато Портата искаше да задържи тия кораби, русското посолство бѣше заявило, че тѣ сж частни и ако въ тѣхъ по нѣкога се намиратъ войници, то сж или освободени долни чинове или конвой при заточенитѣ на истокъ. Нѣколко подобни случаи накарахж русското посолство да рѣши веднъжъ за всѣкога тоя въпросъ. Затуй неотдавна се сключи едно съгласие, споредъ което за напрѣдъ корабитѣ отъ доброволческия флотъ да минуватъ безпрѣпятственно прѣзъ протока, подъ условие на едно просто съобщение отъ капитана на кораба, а за пропущаньето на сжщитѣ кораби, кога носжтъ заточени подъ конвой, ще се съобщава нарочно на турскитѣ власти отъ русското посолство“

Това още по-положително ни убѣждава, че опасния Дарданелски въпросъ не е прѣтърпѣлъ никакви измѣнения въ своето statu-quo и че всичко е едно уреждане за по-лесното испълнение на установенитѣ съ врѣме международни договори върху минаваньето.

* * *

Англия. Само Англия поддържа прѣпирня по русско-турското съглашение върху Дарданелитѣ. Тя намира, че съ направеното съглашение Россия има свободенъ входъ въ Срѣдиземно Море, а това вече врѣди на англійскитѣ интересси въ Египетъ. — Помнятъ читателитѣ, че Високата Порта поискa отъ Англійския премиеръ, Лордъ Солзбери, да се договорватъ върху испразднюваньето на Египетъ отъ англійски войски, а Лорда отговори, че не му е врѣмето. Скоро слѣдъ туй Россия създаде поводъ съ своя доброволчески флотъ въ Дарданелитѣ и Портата, недоволна отъ англійския отговоръ, встжпи въ съглашение съ неjъ върху минаваньето на руския флотъ, — съглашение, което дава само това понятие, че Портата *може* подъ такъвъ образъ да пуска русска флота въ Срѣдиземно море и, слѣдователо, *може* ако поиска да си послужи съ Россия върху Египетъ. Почти непрѣкжснато слѣдъ туй Англия пъкъ встжпи въ единъ турски островъ Сигри въ Срѣдиземното Море, като се извини, че е станжло само въ врѣме на маневри, но *доказа*, че много скоро *може* да се намѣри на турска земя или, съ други думи, до като Россия тръгне и дойде, Англия ще бжде на прагътъ . . .

Но никой не отива по-нататъкъ. Англия подклажда Тройния съюзъ за да се заеме, а съюза не вижда тъзи необходимость, още повече защото цѣни приятелството и на двѣтѣ държави — Англия и Турция — пъкъ и мотива на спора е тръньливъ.

Дарданелския въпросъ, слѣдователно, е въ този случай опашка на Египетския въпросъ и да вземе нѣкакво обезпокоително направление, ний глѣдаме да е невъзможно, защото Турция не ще се рѣши да си помага съ Россия: тя неминуемо ще трѣбва да даде гърбъ на тройния съюзъ и, *скаранъ съ него,* скоро ще види истинското лице на врѣменния помагачъ — гробокопачътъ си Россия. Н. И. В. Султана свали своя Великъ Везирь, англофила Кямилъ Паша, но да ли ще сполучи съ всичкитѣ си дипломатически маневри освобождението на Египетъ отъ англійски ржцѣ —е труденъ, но и частенъ, въпросъ.

* * *

Върху политическото значение на пжтуваньето, което направи Сръбския младъ краль Александръ, послѣдний брой отъ в. *„Европы“* се произнася, че не може нито да се мисли за нѣкаква привързаность отъ Сръбския Краль къмъ Россия, защото Краля е още младъ, за да могжтъ неговитѣ приятни впечатлѣния отъ Русския дворъ да иматъ влияние върху бждщата му политика, нито пъкъ е можало да се влѣзе въ каквито и да сж политически прѣговори съ единъ още несъвършенолѣтенъ владѣтель. Че нищо политическо не е имало и не може да има сега, служалъ факта, че Краля ходилъ послѣ въ Австрия, гдѣто е билъ любезно приетъ отъ Императора, а и слѣдъ туй билъ вече прѣдаденъ на баща му Милана, антирусскитѣ стрѣмления на когото били добрѣ извѣстни.

НЕОБХОДИМО ЗЛО И ОБЩЕСТВЕННА НУЖДА. *)

III

Да укажемъ и на два *безлихвенни лотарийни или премийни заеми:* 1) Заема на *Дружеството Червенй Кръстъ въ земитѣ на Унгарската Корона.* Това дружество състои „подъ покровителството на Тѣхнитѣ Императорски и Кралевски Величества Апостолский Краль Францъ Йосифъ I и Кралица Елисавета“. За тоя заемъ сж издадени лозоветѣ и извадени за распродаванье прѣзъ 1882 г. и е постановено да се исплатятъ съ истеглянье (тиражъ) въ разстояние на 51 година — отъ 1883 до 1933 — като всѣкий притѣжатель на такъвъ лозъ се задлъжава, щото въ единъ мѣсецъ отъ истеглянъето на лоза, да се яви лично или чрѣзъ законенъ

*) Виждъ броеве 8-й и 10-й.

пълномощникъ въ Ковчежничеството на Унгарската Земска Банка (акционерно дружество) въ Будапеща, за да си получи сумата, която му се е паднала. На единъ лозъ е опрѣдѣлено да се падне не по-късно отъ 1 Септемврий (н. ст.) 1933 г. най малко петь фиорина, колкото е номиналната цѣна на тѣзи лозове, или най много 5000 фиорина, колкото е най голѣмата премия (печалба), съ която може да се случи да се истегли по жребий единъ лозъ отъ тоя лотаринъ заемъ. Тоя заемъ е отъ 4 милиона фиорина, раздѣлени въ 800,000 лоза. Тегленията ,113 на брой, ще ставатъ годишно до 1 Ноемврий 1893 г. три пѫти: на 1-й Мартъ, 1-й Юлий и 1-й Ноемврий (н. ст.), а за 1894 — 1933 е постановено да ставатъ прѣзъ всѣка година само по двѣ тегления: на 1-й Мартъ и 1-й Септемврий.

2) Другъ такъвъ (безлихвенъ лотаренъ) заемъ е *премийний заемъ* на Херцогството *Бевилаква вйовъ ламаса* (Bevilacqua veuve la-masa) въ Италия, разрѣшенъ съ законъ отъ 6 Май 1866 г. No. 2896 и реорганизуванъ съ Кралевский указъ отъ 1 Юлий 1888 г. Облигациитѣ на тоя заемъ сѫ всѣка отъ по десеть лева, за които е постановено да се погасятъ (исплатятъ) въ 115 тегления. Първоначално тоя заемъ е състоялъ отъ 2,500,000 облигации, отъ които 47,409 били излѣзли 13 тѣ тегления, станѫли до реорганизуванието му. Сега реорганизуваний заемъ състои отъ 2,452,591 нови облигации, исплащанието на които е гарантирано чрѣзъ Италиянската Народна Банка, подъ контрола на Италиянското правителство, което е удобрило плана за погашението на сѫщий заемъ въ 50 години, като е опрѣдѣлено да стане послѣдното тегление на 1938 г. Найголѣмата премия (печалба) по тоя заемъ е 500,000 лева, истеглена вече на 31 Декемврий 1889; втората голѣма премия е 400,000 лева (тя ще се падне нѣкому на 30 Ноемврий 1893), а другитѣ главни премии сѫ 300,000 лева, двѣ — по 250,000 лева, една — 200,000 лева, нѣколко —по 50,000, 30,000, 20,000 лева, а останѫлитѣ—по 2000, 1000, 500, 100, и 20 лева, като, разбира се, останѫлитѣ ще се теглятъ и исплатятъ само по 10 лева, колкото е номиналната имъ цѣна, ако и нѣкой да си е купилъ подобна облигация за 15 лева и по-скѫпо, споредъ курса или борсовата (пазарната) цѣна на тѣзи облигации. Но колцина и нашенци има вече, които сѫ дали пари за да си купятъ отъ тѣзи облигации, като сѫ броили чрѣзъ разни спекуланти (сарафи и банкерски агенти) по 13, 14, 15, може и повече лева за всѣка една, та сѫ си вложили тѣй отъ капитала безъ лихва пари! Тѣ ще си ги получатъ, може би, слѣдъ 40 и повече години назадъ наистина за 15 лева, негли *нѣколко хиляди лева*, а положително вмѣсто 15 — само 10 лева, дори и помалко, като се прѣсмѣтне, че за да си получи человѣкъ 10-тѣ лева отъ Италия, ще трѣбва безъ друго да прави разноски, или да си продаде въ България облигацията на нѣкоя банкерска кѫща по-долу отъ десеть лева. Освѣнъ това, може да се случи и да не узнае единъ нашенецъ притѣжатель на нѣкоя отъ тѣзи облигации, кога сѫ истеглени, та да подири стойностьта (най-малко номиналната цѣна), що се е паднѫла нему, тъй като въ нашитѣ вѣстници не се обнародватъ истеглянитѣ нумера. Днесь отъ нашитѣ вѣстници не можете да се научавате истеглянитѣ нумера даже на облигациитѣ отъ Българскитѣ заеми, освѣнъ отъ „*Държавенъ Вѣстникъ*“, гдѣто само е постановено обязателното публикуванье на тегленията. За чуждостраннитѣ тегления е длъженъ единъ притѣжатель на небългарски облигации да се справлява отъ загранични специални вѣстнйци, какъвто е *нѣмский* вѣстникъ „Mercur“ въ Виена. За издаваний въ София „Меркуръ“ не говоримъ, защото той не печати тегленията на всичкитѣ облигационни заеми, и се издава човече съ цѣль, да убѣждава публиката, да си купуватъ отъ контората, чийто е органъ, и отъ нейнитѣ агенти облигации съ *мѣсечни вносове*, — нѣщо, което, както ще разясним по долу, е много лошъ начинъ на купуванье облигации. Доброто е само прѣдплатно, т. е. въ брой да си купува всѣкий желающъ облигации.

Отъ това, щото се каза до тукъ за лотарейнитѣ заеми, всѣкий вижда, че сѫщностьта на всѣкий такъвъ заемъ се заключава въ туй, че лихвитѣ на заетата сума (всичката или часть отъ нейж) се употрѣбяватъ за издаванио премии (печалби), по-голѣми или по-малки, споредъ голѣмината на заема и условията, по които е той направенъ. Печалбитѣ, разбира се, биватъ всѣкога по-голѣми при безлихвенитѣ лотарейни (премийни) заеми.

Благодарение на съблазньта за голѣма печалба, държавитѣ, окрѫжията и по-поглавнитѣ градове, както и всички онѣзи общества, на които, по мѣстнитѣ закони, се позволява да правѣтъ публични заеми (дружества на *Червений Кръстъ* и др. т.), често сключватъ подобни заеми, още повече като тѣ се правѣтъ всѣкога по-лесно и срѣщу по-малка лихва. Но финансовата наука безусловно е противна на тѣхъ (Ходский, 1887, стр. 454) и то по слѣдующитѣ причини: а) Лотарейнитѣ заеми влияѣтъ врѣдно на народната нравственность и благосъстояние, вслѣдствие на туй, гдѣто лотаритѣ внасятъ въ живота на хората елемента на азарта, т. е. надѣждата въ случайната сполука, а не на труда и на икономитѣ (които сѫ тоже трудъ, само обърнѫтъ въ капиталъ, защото капитала не е нищо друго, освѣнъ струпанъ, тъй да се каже, скристализуванъ трудъ); б) Лотарейнитѣ заеми възбуждатъ страстьта за лесно печелянье чрѣзъ купуванье-продаванье лотарейнитѣ облигации, което е като играньe на *комаръ*, отвличайки населението и капиталитѣ отъ производителна дѣятелность; в) Слѣдъ осществението на заема, т. е. слѣдъ распродаванъето на заемнитѣ облигации (билетитѣ), тѣ обикновенно силно засѫкватъ, тъй щото излиза на практика, че съ истичанъето на повечко години, се е събрала отъ такивизъ билети много по-голѣма сумма отъ сная, която е приела държавата, окрѫжието или общината, сключивша лотарийний заемъ; г). Цѣната на лотарийнитѣ билети често слиза и се качи, а отъ туй се поражда цѣла търговия за продаванье тоя видъ билети, както и шанса (сполуката) за спечелванье. Тоя видъ търговия е днесь търдѣ много распространена по всѣкждѣ въ Европа, и тя почнѫ вече да се распространява не малко и у насъ, особенно отъ когато се учрѣдихѫ бюрата или конторитѣ „Меркуръ“ и „Щастие“ въ София, чиито агенти сѫ тръгнѫли, като папълчъ, дори въ малкитѣ градища (а, може би, и по селата), като мнозина се увѣрзватъ да купуватъ лозове и облигации съ срочни (обикновенно мѣсечни) исплащания, безъ даже да сѫ се увѣрили, че нѣма да пропаднѫтъ внесенитѣ имъ суми за покупка на подобни цѣнни книжья съ мѣсечни исплащания, ако би да фалира, т. е. да испадне въ несъстоятелность, контората.

Лозовитѣ или лотарийнитѣ облигации сѫ распространени особенно въ Австрия, гдѣто много години наредъ сѫ се правяли почти само лотарийни заеми, и ако единъ специаленъ законъ не би ъ дошълъ тамъ да ограничи числото имъ, вѣроятно е, че още повече щѣше да се намножѫтъ въ земитѣ на Австрийский Императоръ тоя видъ заеми.

(Слѣдва).

Разни

ВЪТРѢШНИ

— Негово Ц. Височество е ходилъ въ Шуменския военень лагеръ, а отъ тамъ замина̀лъ прѣзъ Шайтанджикъ за Русе. Споредъ нашитѣ свѣдѣния, Н. Ц. Височество е тръгнѫлъ за Видинъ.

— Министра на Въ шнитѣ дѣла, г. Грековъ, въ Цариградъ е билъ приетъ на ауденция отъ Н. Ц. В Султана, който му подарилъ скѫпоцѣнна табакера. Г. Министра е ималъ ауденция и у новия Великъ Везиръ Дживатъ Паша. Г. Министра се завърнѫлъ въ София.

— В. „*Свобода*“ помѣстилъ една статия, пратена отъ Вратца, по „Вратчанската случка“. Споредъ тѫзи статия, намѣреното убито дѣте било се разложило; подозрѣнието, да е извършено убийството отъ евреи, нѣмало основание; смъртьта била произлѣзла отъ насилието на шилообразно орѫдие; умъртвяванъето повече можало да се допустне вслѣдствие на обезчестяванье, и само за прикриванье на това ще да сѫ били уничтожени половитѣ органи и ще да сѫ били направени дупки подъ дѣсната мишца, както и ще да сѫ въ̀рзвали дѣтето. Г. писача обяснява, че е видѣлъ медицинския актъ.

Ний бѣхме съобщили отъ начало за това ужасно убийство, споредъ както бѣше то извѣстно въ Вратца тогава, а сега, когато се освѣтлява убийството отъ единъ изъ Вратчанский чиновнически кръгъ, който въ всѣки случай ще трѣбва по-положително да е изучилъ и е разбралъ на мѣстото това убийство, допускаме тия допълнения да сѫ точни. Остава да разберемъ отъ сѫдътъ, да ли ще излѣзатъ истина прѣдположенията, било за че дѣтето е било обезчестявано, било за че е еврейска работа. Ний не вѣрваме нито едното, нито другото, а бихме желали само да излѣзе тоя убийца; тоя безсърдеченъ кръвникъ.

— Сѫщий вѣстникъ прѣдава проекта за правилникъ по бѫдѫщитѣ изложения въ Пловдивъ и Русе. Споредъ проекта, изложението въ Пловдивъ се гласи да бѫде на 6-й Септемврий идущата 1892 г., а въ Русе — на 2-й Августъ 1893 година Прѣдмѣтитѣ отъ нашата промишленность, които ще бѫдѫтъ изложени, ще могѫтъ да се взематъ назадъ отъ изложителитѣ имъ или ще се продаватъ, ако се явѫтъ купувачи, по волята на стопанина. Ще имаме случай често да говоримъ върху тия изложения.

— Ямболския в. „*Тунджа*“ съобщава че, въ Анхиело на 1-й того въ врѣме освещението на българската тамъ нова църква, нѣкои „паликарета“ ходяли по заповѣ ь на гръцкия владика изъ града „отъ кѫща въ кѫща“ да убѣждаватъ населението да не ходи при това освещение, защото църквата и служителитѣ й били схизматически. По тѫзи причина на освещението присѫтствували само Окол. Началникъ г. *Ангелидисъ* (смѣненний сега за тука вмѣсто г. От. Ивановъ) и градския Кметъ.—

— Въ Пловдивъ, споредъ тамошнитѣ вѣстници, 6-й Септемврий—деньтъ на събаряньето Румелийското правителство въ тоя градъ—е билъ отпразднуванъ пакъ блѣскаво. Освѣнъ това тоя день се е пустнѫла вода въ водоскоци и чешми въ градската градина.—

— Едно разбойничество, отъ твърдѣ рѣдкитѣ, е станѫло на 1-й срѣщу 2-й того въ гр. Дупница. Около 30 души харамии (македонци), прѣселенци въ тоя градъ, между които и двама поляци отъ ближнитѣ села, въоружени нападнѫли и завардили пѫтищата на града, вързали цѣло семейство отъ 15 души и сполучили слѣдъ жестоки изтезавания, рани съ ками и горѣния съ желѣзо и главни, да взематъ отъ 70-годишния старецъ Манолъ Алексовъ около 1,000 лири. Вече 16 души отъ тия разбойници, съобщава „*Свобода*,“ били въ рѫцѣтѣ на властьта.

— Г. Министра на Правосѫдието не отишълъ въ Букурещъ, а се завърнѫлъ въ столицата.

— Първото Българско Застрахователно дружество „**България**“ въ гр. Руссе открива публична подписка въ градоветѣ София, Пловдивъ и Варна при Народната Банка и въ другитѣ градове при дружества и търговски кѫщи за купуванье акции (по 100 лева за всѣка). Капиталъ основенъ 1.000,000 лева, раздѣленъ на 10,000 акции. Подписката се открива на 15 текущий и трае до края на сѫщий м. (Септ.)

Руссенскитѣ уважаеми търговци постигнѫха утвърждението устава̀тъ на дружеството и остава само да се поддържи отъ обществото, за да може дадѣйствува.

— Ако има источникъ, който да помага на българина да се запознае съ икономическото положение на отечеството си, той е, единственно, установения редъ, да се правѣтъ отъ Г. г. Окр. Управители годишни *изложения* върху състоянието на всѣки окрѫгъ. Ползата отъ тия изложения е грамадна, а ако тѣ бѫдѫтъ вѣрни, точни, положителни, услугата къмъ държава и правителство е невъзнаградима. При всичкото туй, имахме случай да констатираме, че статистическитѣ свѣдѣния въ тия изложения не всѣкога сѫ вѣрни, сѫщо и излаганитѣ причини за нѣкой неуспѣхъ не всѣкога сѫ пълни.

Мислимъ сега, тъкмо когато се приготовляватъ тѫзи годишни изложения, умѣстно е да поканимъ правителството, да обърне внимание на по възможности вѣрното имъ съдържание. Г. г. Окрѫжнитѣ Управители заслужва да бѫдѫтъ придирчиви въ разнитѣ свѣдѣния, които имъ се даватъ отъ разнитѣ учрѣждения и частни завѣдения. Изложенията, като прѣминуватъ въ минѫлото на държавата, трѣбва да бивать вѣрни огледала на околнитѣ, окрѫзитѣ и държавата за прѣзъ извѣстно врѣме.

МѢСТНИ

6-й Септемврий въ Двореца Сандрово.

По 9 часа, по случай съединението на Сѣверна и Южна България, въ Двореца се извърши молебствие, въ което взехѫ участие, освѣнъ началницитѣ на учрѣжденията, и много други чиновници. Присѫтствуваха тъй сѫщо и Военния Министръ г. Подполковникъ Савовъ, Началника на Генералния Щабъ, г. Полковникъ Петровъ, Белгийския дипломатически агентъ и Генераленъ Консулъ Н В. Прѣвъсходителство Пети де Тозе, войската отъ мѣстния гарнизонъ, во главѣ полковия Командиръ, г. Подполковникъ Галунски, градския Кметъ, много граждани и дами. Службата се извършваше отъ Н. В. Прѣосвещенство Митрополитъ Г-нъ Симеонъ. Слѣдъ молебствието, войската дефилира прѣдъ новия дворецъ и Н. Ц. Височество Господаря поблагодари всички за тѣхното присѫтствие. Слѣдъ това се даде голѣмъ обѣдъ въ двореца, на който имахѫ честьта да присѫтствуватъ: освѣнъ свитата на Н. Ц. Височество, още и Белгийския Дипломатически Агентъ, Н. В. Прѣвъсходителство Пети де Тозе, Н. В. Прѣосвещенство Варно-Преславский Митрополитъ Г-нъ Симеонъ, Военния Министръ, г. Подполковникъ Савовъ, Началнѫка на Генералния Щабъ, г. Полковникъ Петровъ, Окрѫжния Управитель, г. Драсовъ, Градския Началникъ, г. Ж. Поповъ, Директора на Народната Банка, Варненский Клонъ, г. Енчовъ, Прѣдсѣдателя на Варн. Окр. Съвѣтъ, г. Холевичъ, Градския Кметъ, г. Колони, Старший Лѣкарь въ терапевтическото отдѣление на Държавната Болница, г. Д-ръ Пюскюлиевъ, Старший лѣкарь въ психиатрическото отдѣление на сѫщата Болница, г-жа Д ръ Головина и Прѣдсѣдателя на Варн. Окр. Сѫдъ, г. Дяковичъ. На обѣда отъ дѣсна страна на Н. Ц. Височество се намираше Н. В. П. Белгийския Дипломатически Агентъ, отъ лѣва — Н. В. П. Митрополитъ Г-нъ Симеонъ. Н. Ц. Височество благоволи да награди: Кмета г. Колони съ новия граждански орденъ отъ IV степень; Градския Началникъ, г. Попова, съ сѫщий орденъ отъ V ст. и Прѣдсѣдателя на Варн. Окр. Съвѣтъ, г. Холевича, съ сѫщий орденъ отъ V ст.

Слѣдъ молебствието въ Двореца, Н. Ц. В. Господаря благоволи да подари на трима свещенници, които служахѫ, по 100 лева, на едного отъ пѣвцитѣ — 60 лева и на втори пѣвецъ — 40 лева.

Въ града

тъй сѫщо стана̀ молебствие въ Съборната църква въ присѫтствието на много граждани. Градътъ бѣше окиченъ съ знамена.

Заминуваньето на НЕГОВО Ц. ВИСОЧЕСТВО.

Въ Недѣля, на 8-й того, Негово Ц. Височество благоволи да отпжтува отъ тукашния си Дворецъ. По изричната Негова заповѣдь, никакво оффициално испращанье не станж. На Англійската скеля, гдѣто пристигнж по море отъ Двореца и отъ гдѣто се качи на особенния тренъ, Господаря се прости съ г. г. Окр. Управитель и Кмета. На тръгванье Н. Ц. Височество, щедрия нашъ Господарь, благоволилъ да подари 100 наполеона, чрѣзъ г. Кмета: 50 за градски нужди и 50 — за бѣднитѣ въ града. Освѣнъ това, Господаря прѣдалъ на г. Окр. Управитель подаръци за: Негово В. Прѣосвѣщенство Митрополитъ Г-нъ Симеонъ — портрета си въ златни рамки; Г-жа Драсова и Г-жица Попова (Иванова), които бѣхж Му поднесли букетъ на посрѣщанье— по една игла съ Височайший вензель; Г. Подполковникъ Галунски — единъ пръстенъ и на командира на тукашнитѣ кáтери, г. Мичманъ отъ Флотилията Карамаждраковъ —единъ златенъ часовникъ съ Височаiший вензель.

Негово Ц. Височество тръгнж за Шуменъ, заедно съ свитата Си, Военния Министръ, г. Подполковникъ Савовъ, и Началника на Генералния щабъ, г. Полковникъ Петровъ.

ТЕАТРЪ.

Като пишемъ тжзи дума „театръ,“ иде ни да се смѣемъ. Театръ! Въ България театръ! Празднa работа е той сега, но . . . имаме. Едно нѣщо само трѣбва да ни вдъхновява, и то е, че, като и наший народъ трѣбва да има театри, защото тѣ влияжтъ върху чувствата, като се стрѣмжтъ да ги облагороджтъ, — нуждно е да се насърдчаватъ всички пò способнички хора, които сж се посветили на тжзи проффесия, та по тоя начинъ до нѣкога да можемъ да достигнемъ до поне относителното му усъвършенствуванье. Нѣма съмнѣние, при това, че, макаръ нарочно повърхностно, все пакъ би било полезно да се показватъ грѣшкитѣ, несъобразноститѣ, а въобще недостатъцитѣ на актьоритѣ, за да могжтъ постъпенно да се поправляватъ и да отговарятъ отъ малко малко на *българското* внимание.

Подъ такова влияние пишемъ за попаднжлата въ града ни театрална трупа (тя назовава себе си „Драматическо отдѣление отъ Столичната Драматическо-Оперна трупа“).

Въ залата „Съединение“, тжзи трупа прѣдстави въ Сжбота вечерь драмата *„Картоиграча“* (Комарджията), въ 3 дѣйствия и 3 сцени, отъ Викторъ дю Ганежа и Дино. Драмата, собственно, е художественно сложена — не ще даже и дума — и, като такава, твърдѣ спомага за създаванието на желанитѣ впечатления: тя прѣдава доста живи, трогателни, картини и, ако би могла да се испълне безъ погрѣшки отъ дѣйствующитѣ лица, би била извънредно впечатлителна и, слѣдователно, доста поучителна. Но испълнението ѝ не бѣше тъй сполучливо. Изобщо взето това испълнение, може да намѣри нѣкои добри думи, но, при испълнението на всѣка картина отдѣлно, видна бѣше липсата отъ умѣнье. — Оставяме на страна, че тоалета, особенно придавкитѣ къмъ лицата, не е грижливо направенъ, че всѣкога едни неумѣстни умълчавания *отъ недоумѣния се срѣщахж*, че декорацинтѣ се отличавахж съ голѣма сиромашия, — нѣщо смѣшно, *кога се говори за милиони, и пр. Искаме да бждемъ* непретенциозни. Обръщаме вниманието на трупата *само на слѣдующитѣ:*

1) Прѣдаванието на малкитѣ роли на лица, съ*вършено неопитни и даже съвсѣмъ не имѣющи* понятие отъ театрално искуство, развала всичкия, и тъй *малъкъ*, ефектъ, който се старажтъ да произведжтъ пò главнитѣ дѣйствующи лица. Между многото, *ще споменемъ само оня господинъ, който испълняваше* двѣ роли, а и двѣтѣ твърдѣ несъстоятелно: първия пжть, *като* офицеръ отъ градската стража, и втория пжть ,като сждия. Яви се почти бѣгомъ, развика се „*стойте, стойте!*“, станжхж всички въ тревога и мълкомъ стоjжтъ, а и той стои, па си глѣда публиката съвършенно спокоенъ нѣколко минути, пъкъ ужъ дошълъ да хваща крадци на $^1/_2$ милионъ! Послѣ: *дойде*, като сждия, верѣдъ свадба, употрѣби единъ тонъ жандарски, вика сърдито, показва се безъ мѣрка и безъ мѣсто строгъ, а съ едни безъ всѣка тяжесть казани важни думи прощава злодѣеца, като взема даже съ насмѣшливъ видъ брилянтитѣ отъ невѣстата! Това е трогателна картина, обърнжта въ каррикатура

2) У г. г. Попова (пò-малко) и Антонова се забѣлѣзва, че не тъй добрѣ цѣнжтъ думитѣ, които имъ поставя автора на драмата, защото нейдѣ исказватъ доста съдържателни за момента думи твърдѣ слабо, а наедѣ — съ прѣкалени приструвки. Не можемъ да помнимъ думитѣ сега. Освѣнъ туй, тѣ твърдѣ лесно се обръщатъ отъ скърбь въ радость или обратното, а туй разваля впечатлението на зрителя. Тѣ забравихж още и положението си на старци най-накрая, въ врѣме убийството или, по-право, раняванието на синътъ Алберта: до като едвамъ пристжпихах отъ старость и изнемощяванье до тогава, тѣ изведнъжъ почнжхж да вършжтъ всичко, като млади момчета; даже, най-послѣ, търтихж да бѣгатъ къмъ колибата съвсѣмъ младежски. Бѣла коса, патерици и момчешки бѣгъ — всичко това е съвсѣмъ несъобразно.

Въ цѣлата пиесса можемъ да похвалимъ двѣ картини: смъртьта на изнемощѣлия старецъ баща (г. Кирковъ) и познаванието на синътъ отъ майката (г-жа Попова). Въобще, тия двѣ лица испълняваxж ролитѣ си удовлетворително. Изнемощѣлия старецъ бѣше доста сполучливо докаралъ лицето си, но го подпираше съ ржце червени, млади, хубави . . . Старецътъ Варнеръ бѣше дрипавъ и старъ а, сѣднжлъ на земята,показваше на публиката хубави, мънички, лустрени чепички.

Въ Недѣля вечерь трупата прѣдстави комедията *„Благородника“* въ 5 дѣйствия, отъ Молиера (прѣв. Х. Геннадиевъ). Комедията съ своитѣ абисинци, съ подобна фантастична измама на бащата, споредъ насъ, не е за българи, но това тука на страна. Испълнението на комедията бѣше сполучливо. Само, че Петко бѣше съ черни абисински тънки мустаки и коса, а говореше на възстария Йорданъ, че билъ приятель съ баща му! Може да се каже, че това е нарочно, за да прѣдстави ослѣплението на лековѣрния мнимъ благородникъ, но пъкъ не бива Петко да вѣрва, че можe съ своитѣ лжжи чакъ до тамъ да ослѣпи Йордана, щото да не го попита послѣдний: „отдѣ знаешъ, когато ти си момче?“ Искаме да кажемъ, че Петко трѣбваше да се прѣправи на старъ човѣкъ абисинецъ. Въобще, въ комедията почти всички испълнихж сполучливо ролитѣ си, особенно Йорданъ (г. Поповъ) и Николина (г-жа Попова). Думата „почти“ поставяме за Марийка и Господинова, които сочи да сж много нови актьори.

— Учимъ се, че Н. Ц. Височество Господаря благоволилъ да награди Инспектора на желѣзно-пжтната линия Руссе-Варна г. Р. Иванова съ гражданския орденъ отъ III степень, и Началника на тукашната Желѣзнопжтна гара, г. Пиронкова, съ сжщия орденъ отъ V степень.

— До колкото узнахме, Белгийския Дипломатио чески Агентъ и Генералeнъ Консулъ въ София, който-отъ нѣколко врѣме се намираше въ града ни, обикаля града и окржга за археологически сбирки и други свѣдѣния. Дано Негово В. Прѣвъсходителство се научи, че въ наший градъ сжществува библиотека и дѣно благоволи да испрати въ неjж своя важенъ трудъ, ако той мисли да го печати.

— Онзи день, въ Вторникъ, 20 й полкъ напустижe лагеръть и се прѣнесе въ казармитѣ въ града.

— Вчера се посрѣщнж Приморския 8-й полкъ, който си дойде отъ Шуменския сборенъ лагеръ, гдѣто прѣкара цѣлото това лѣто.

— Тукашния Околийски Началникъ, г. Отонъ Ивановъ, и Анхиолский Окол. Началникъ, г. Ангелидисъ, се размѣняватъ единъ вмѣсто други въ длъжностьта. — За знание на обществото, считаме за своя приятна длъжность да споменемъ, че г. Отонъ Ивановъ не се прѣмѣства по никакви други причини, освѣнъ въ интереситѣ на службата. Той оставя, напротивъ, приятни впечатления въ града ни, защото прѣдпочиташе повече неспокойствието въ селата, отъ колкото спокойствието въ града. Ний се надѣваме, че Анхиолската околия ще почувствува присжтствието му. Отъ новия Окол. Началникъ е достатъчно да искаме сжщитѣ старания и безкористие.

— Австро-Унгарския Вице Консулъ въ града ни г. Карлъ Пеецъ, се сгодилъ съ Г-жица Маргарета, дъщеря на Унгарския Дворски-Съвѣтникъ, г. Хусаръ де Муравелджи, въ Буда-Пеща.

— *Г. Окр. ни Управитель замина завчера, въ* Вторникъ, съ трена въ отпускъ.

— Съобщава ни се отъ града за единъ *докторъ Мустафа Джерахъ*, който е направилъ доста работи, *напримѣръ: на унтеръ-офицера Алекси Величковъ* дѣтето, на 3 год, лѣкувалъ отъ една надутость въ шията и умрѣло; *на една жена отъ с. Ендже-Кюй* пробивалъ загноелитѣ гърди и, благодарение на истинската медицина, *могла да се избави отъ полуда;* цѣрилъ и повърдилъ 100—на жени въ гърдитѣ; на друга една жена (на Ник. Петрушанъ) искалъ да рѣже пръста; давалъ цѣрове на нѣкои, които се обѣщавали, че не ще съобщжтъ на властьта, и пр. и пр.

Поканваме вниманието на властьта за констатираньето на тия цѣрения. Тоя *Джерахъ* билъ осжжданъ веднъжъ на 6 год. затворъ за отравянье на една жена съ рана на ржка.

— Г-нъ Начевъ, новопазначенний Директоръ на тукашната Дѣвическа Гимназия, пристигнж въ града ни по завчера.

— Занятията въ тукашната Реал. Гимназия почватъ днесъ. Вчера се извърши водосвѣтъ. Ученицитѣ въ Гимназията тжзи година сж на число около 300 души.—

— Общинския ни Съвѣтъ рѣшилъ да заеме измежду почетнитѣ си членове лица за допълнителни помощници на кмета по събиранието на даждията, съ дневна плата по 8 лева.

— Учимъ се, че новото параходче *„Амалия“* е фотографирано за иллюстрованното списание „Свѣтлина“, въ София. Читателитѣ на списанието ще иматъ удоволствието да видjтъ това българско издѣлие.

— Прѣзъ послѣднитѣ дни на минжлата седмица въ града ни се намираше редактора и издателя на спис. *„Искра“*, г. В. Юрдановъ. Въ Недѣля той се завърнж въ Шуменъ.

— Окр. Съвѣтъ тука рѣши завчера да открие образцовъ заводъ въ Балчикската околия за отглѣдванието и подобрѣнието както на добитъка, тъй и на земледѣлието. Досегашнитѣ опити сж доказали тжзи нужда. Ще се повърнемъ върху това похвално рѣшение.

— Сжщий Съвѣтъ вече избра анкета за провѣряванието дѣлата на бившия постояненъ съставъ по ревизията на Финансовия Чиновникъ.

— Въ тукашната Дѣвическа Гимназия онзи день, въ вторникъ, е билъ извършенъ водосвѣтъ. За да се почнжтъ занятията прѣчало отсжтствието на 4-5 учители, които още не били назначени. Сжщо и пансионерки сж били записани, но още нуждитѣ принадлѣжности на пансиона (тжзи година се отваря) не били доставени! — Намъ се видjтъ чудни тия врѣдни закъсняванія отъ страна на Министерството на Просвѣщението. Значи, общинитѣ сж по-акуратни, като вече настачихж всичко и открихж отдавна училищата.

— Бѣхме загатнжли въ единъ отъ минжлитѣ си броеве, че отдавна вече сж избрани нови черковни настоятели, но и до сега не сж утвърдени отъ кждѣто трѣбва. Сега пакъ приехме едно писмо, съ което ни молjтъ да попитаме: защо не се утвърдяватъ новитѣ черковни настоятели? „Да не би да има нѣкоя велика тайна? Или нѣкои *висши* интереси спиратъ работата?“—казва това писмо.

— Неможемъ да не споменемъ за безредицата, която се забѣлѣзва въ тукашната Съборна църква. Нѣкой чужденецъ би помислилъ, че се намира на панаиръ, а не въ църква: бабитѣ си разправятъ дертоветѣ една на друга, клисаритѣ постоянно сновжтъ отъ единъ свѣтилищъ на другъ да гасжтъ свѣщи (токущо запалени въ повечето случаи), дѣца тичатъ на горѣ — на долу, неленачета пищжтъ, та се кжсатъ . . и верѣдъ този шумъ и гамъ свещенникътъ прѣспокойно (понеже е привикнжлъ на шума) извършва службата. Храмътъ Господенъ е за моленье въ пълна тишина. Нуждно е да има внушители.

КНИЖНИНА

Получени сж въ редакцията ни слѣдующитѣ нови книги и списания:

1) **„Юридическо Списание“**, година III, книжки I—X. Издаватъ *П. Ив. Данчовъ, Георги Згуревъ и А. Каблешковъ.* Цѣна годишно 10 л. София. Абониранье въ всичкитѣ Тел.-Пощ. станции.

Ако читателитѣ ни желаjтъ да знаjтъ и нашето мнѣние върху това списание, ний казваме, че който отъ сждиитѣ, да не кажемъ и сждебнитѣ чиновници, не получава това списание, — доказва, че не се интересува отъ него, а който не се интересува отъ него, несъмнѣнно не ще се интересува и отъ службата си . . . Това *„Юридическо Списание“* не е „Ржководство“, но може да служи за ржководство на много неюристи. Нашитѣ сждебни чиновници, впрочемъ, ще трѣбва да знаjтъ това, защото самия фактъ, че списанието прѣкарва вече трети година, както и другото списание „Сждебна Библиотека“, доказва сжществующата поддържка отъ тѣхъ. Единското желание, което би ималъ всѣки българинъ, е дано да не напускатъ г-да издателитѣ на това списание, па и на второто, трудътъ, съ който сж се нагърбили.

2) **„Свѣтлина“**, за м. Септемврий, мѣсечно иллюстровано списание, книга VII. Редакторъ-издатель *Иорд. Михаиловъ.* Цѣна годишна 15 лева, за ученици — 12 лева. София. **Картини:** Евлогий Георгиевъ; Изгледъ на флотилията отъ Руссенский брѣгъ; изгледъ на параходътъ „Асѣнъ“; Портетмутското пристанище; сѣнокосъ (три картини) и статуята на Данитона. **Съдържание:** *Мореплавание; Индустрия* и нейния напрѣдъкъ; Докторски наставления; Двигателната сила на водата; *Развитието на телеграфътъ* въ Дания; Щавение кожи чрѣзъ електричество; *Акутулатори за електричеството; На Везувий*; Повинарството; Сѣнокосъ; Държавнийтъ П. Т. музей въ Берлинъ и прч.

3) **„День“**, мѣсечно списание, бр. 4 и 5. Редакторъ *Янко Сакъзовъ* — Шуменъ. **Съдържание:** Държавата и общината въ днешне врѣме; Приказката за Адама и Ева; Сегашната французска младежь; **Димитръ Иванчевъ Бакърджиевъ** (спомѣнъ;) Лондонъ и Парижъ; Черна неблагодарность; Социализмътъ въ послѣдния романъ на Зола; По поводъ на една картинка; Значението на бѣлѣжкитѣ въ училищното възпитание; **Изъ общественната хроника**; Шелгуновъ; Стихотворение; Книжнина и прч.

Въ „общественната хроника“ списанието разглѣжда дневнитѣ обществени въпроси: Социализмътъ и нихилизмътъ; Женското образование; Рѣчьта на Разградската гражданка С. Н. Даскалова въ дружеството „Майчина Грижа“; Чиновническия пролетариятъ и просвѣщението. Цѣна годишна 10 лева, полугодишна 5 лева.

4) **„Критика“**, мѣсечно списание, кн. VII и VIII. Редакторъ Д-ръ К. Кръстевъ — София. Цѣна годишна 5 лева. **Съдържание:** Философия на искуството, Das Fürstenthum Bulgarien, искуство за здобиванье на най-добрата паметь, съврѣменни испѣви, Шекспиръ и пакъ Шекспиръ, случайни литературни бѣлѣжки, късъ отговоръ, Неограничета химия, днешната руска литература, по поводъ на брошурата „рецензия на Сарановитѣ читанки“, изъ журналитѣ и прч.

5) Спис. **„Нова Свѣтлина“** или *тълкуваніе на тайнитѣ явления въ природата“*, книжки I-V, год. I. „Настоящето списание се посвѣтява на съвѣстьта и разума«, Редакторъ-издатель *Д-ръ Марковичъ.* Цѣна годишна 5 лева, за ученици $3^1/_2$ лева. Въ съдържанието му се срѣщатъ статии по магнетизма, спиритизма, хипнотизма и прч. Бургазъ.

До Господина Редактора на В. „Черно Море.“

Господине Редакторе,

Вѣстникътъ ви „Черно Море,“ отъ 28-й Юлий

т. г. брой 8, получихъ и на III-та страница *критиката* ви за издаваемото отъ мене „Ржководство по особенната часть на Наказателнитѣ закони," подъ название „книжнина," *прочетохъ*.

Отъ вашата критика се вижда, че вие, г. Редакторе, намирате „Ржководството" не само безполѣзно, но даже и врѣдно. Ще ви отговоря само съ нѣколко думи, защото врѣмето ми е нуждно за друго по полезно занятие, а не да го губя съ излишни расправии.

. . . . . .

„Списанието на г. Цукева нѣма съмнѣние има претенцията да бѫде авторитетно," казвате г. Редакторе. На това ви отговарямъ: че никога не съмъ ималъ и не ще имамъ претенция за авторитетность, каквато имате вие, както това се вижда отъ критиката ви, а просто съ скромния си трудъ искамъ да принесѫ полза на сѫдебното у насъ дѣло, до колкото ми стигатъ силитѣ.

Издаваемото отъ мене „Ржководство" носи названието: *„Ржководство по особенната часть на Наказателнитѣ закони, по Н. А. Неклюдова и рѣшенията на Върховний Кассационенъ Сѫдъ."* Отъ самото название за всѣкиго става ясно, че изложенията въ него материалъ е вземенъ (преводъ отъ Руски) отъ съчинението на Неклюдова, което носи название: „Ржководство къ особенной части Русскаго Угловнаго Права." 1)

Изложенията материалъ въ Неклюдовото съчинение, като го превождамъ, до колкото ми стигатъ силитѣ, го съгласявамъ съ углавнитѣ у насъ законоположения, а при това, слѣдъ разглѣжданата статия отъ наказателний законъ, се прибавятъ и съображенията на Върховний Кассационенъ Сѫдъ, исказани при тълкуването й съ разни рѣшения.

Г. Редакторе, трѣбва да знаете, че Н. А. Неклюдовъ е извѣстенъ, авторитетенъ списатель по углавното право, а пъкъ издаваното отъ мене „Ржководство," като е прѣводъ отъ неговото съчинение, на ваната критика може да се отговори съ пословицата: „тя не е за ваша уста лѫжица."

. . . . . .

Да критикувате прѣвода, да говорите за неправилното съгласяване прѣдписанията на разглѣданитѣ членове отъ нашия Наказателенъ законъ съ разясненията изложени въ Неклюдовото съчинение, имате пълно право, и съ това въ погрѣшностьта ми ще освѣтлите не само читателитѣ на вѣстника ви, а и мене, за което ще ви благодаря; но да излизате публично и да критикувате изложенитѣ въ „Ржководството" разяснения, а съ това, да унижавате достоинството на Неклюдова, струва ми се, че съ това ставате по вече отъ смѣшенъ. 2)

„Като говорите, приятелю, за Русский Сенатъ помнете себе си" (?!), казвате, уважаемий Редакторе. На това ви отговарямъ: че онова що е казано въ „Ржководството" противъ възглѣдоветѣ на Русскиятъ Сенатъ е било казано още прѣзъ 1876 година отъ Неклюдова въ съчиненията му издадени въ Петербургъ и съ това ни най малко не се е докачило достолѣпието на *„Правителствующий Сенатъ."* Въ тъкъвъ случай вие защо се възмущавате? . . . защото сте въ Варна ли?!

Ако съмъ направилъ нѣкой забѣлѣжки по възглѣдоветѣ изказани отъ Върховний Кассационенъ Сѫдъ, то това не съмъ направилъ ни най малко съ намѣрение да намалѫ достоинството на това уважаемо Върховно Сѫдебно учрѣждение, нито пъкъ е моя работа да влизамъ въ критика по изказанитѣ отъ него възглѣдове по разрѣшаването на извѣстни въпроси, защото се считамъ много далеко за тамъ, а просто съмъ искалъ да укажѫ че криминалиста Неклюдовъ се произнася противъ такива възглѣдове, макаръ нѣкой отъ тѣхъ да се сподѣлятъ и отъ Русскиятъ Сенатъ. 3)

Много се възмущавате защо съмъ писалъ въ названието на „Ржководството" „по" а не „прѣводъ." Тукъ съмъ длъженъ да ви искамъ извенение, защото по рано би трѣбвало да се отнесѫ къмъ васъ и да ви питамъ какво название да се даде на изданието. 4)

Питате г. Редакторе, кой ми е далъ право да мисля че съмъ назначенъ за опекунъ на правосѫдието, за Менторъ на тъзи специалность у насъ. Много е трудно да се отговори на този въпросъ и трѣбваше да мисля много за да Ви отговоря; но ето че веднага ми румна да ви задамъ другъ въпросъ и съ отговорътъ отъ самиятъ васъ ще намерите отговора на зададения мене въпросъ. Ето въпроса, които ми румна да ви задамъ: кой ви е далъ правото да се явявате като ржководитель и тълкователь на общественното у насъ мнѣние? Като отговорите на този въпросъ нѣма съмнѣние ще намѣрите и отговоръ на зададенията отъ васъ. 5)

. . . . . .

Нека най сетнѣ ми бѫде позволено да кажѫ, че вие търсите материялъ за вѣстника си и азъ съ това отъ части ви създадохъ, но ви казвамъ както и по горѣ казахъ, че съмъ занятъ съ други по полезни работи, та затова не искамъ да се занимавамъ съ васъ и вѣстника ви макаръ каквото и да пишите за напрѣдъ. (!—р.)

Приемете г. Редакторе отличното ми къмъ васъ почитание. —

София, 16-пй Августъ 1891 год.

Г. Цукевъ.

Нека не ни осѫждатъ уважаемитѣ ни читатели, че имъ поставяме да четѫтъ отговоръ съ такъвъ язикъ. Ний махнѫхме особенно неумѣстнитѣ подигравки и нападки на г. Цукева (на мѣстото имъ дадохме редъ съ многоточия), отправени прямо намъ и съвсѣмъ безинтересни за читатель, но и оставихме много, защото не можемъ да прѣдадемъ сѫщественнитѣ му възражения, безъ свързанитѣ съ тѣхъ подмѣтания. Цѣлта ни е да дадемъ съ отговора на г. Цукева пълно понятие върху книгата му. Да не го дадемъ съвсѣмъ, можеби да лишимъ обществото отъ този въ сѫщность нуженъ отговоръ за по-пълна оцѣнка.

1) Г. Цукевъ казва, че неговото списание е прѣводъ отъ Неклюдова. Списанието му носи заглавие: „Ржководство по особената часть на наказателнитѣ закони. **По** Н. А. Неклюдова и *рѣшенията на Върховний Кассац. Сѫдъ.* **Отъ** Г. Цукевъ". Може ли да се разбира отъ такова заглавие, че книгата е прѣводъ? — Книгата е *отъ* Цукева, а се води *по* съображенията на Неклюдова, защото ако бѣше прѣводъ отъ Неклюдова, трѣбваше да бѫде: **отъ** Неклюдова, **прѣвелъ** Г. Цукевъ. Сега чакъ г. Цукевъ казва, че е прѣвелъ и даже взелъ заглавието на оригинала.

2) Г. Цукевъ има право да казва, че „не е за нашитѣ уста лѫжица", да критикуваме Неклюдовото съчинение и не само за насъ, ами за всички у насъ, защото по насъ още нѣма хора съ Неклюдовата практика, за да се развие придобитата отъ правното училище теория, но това г. Цукево право би си имало мѣстото, само ако ний наистина критикувахме Неклюдовото съчинение. Каквото сме критикували, е въ ржцѣтѣ на читателитѣ ни, напр.: тълкуването на чл. 13 отъ нашия законъ за печата, критикуването му прижда на Руссенский Окр. Сѫдъ, — нѣща, които Неклюдовъ не е писалъ, и . . .

3) Ний бѣхме казали още, че г. Цукевъ прѣрекава съ Русския Правителствующъ Сенатъ и приведохме обидата между жени. Г. Цукевъ казва, че сме критикували Неклюдова, но неиска да признае, че въ данния случай ний не критикуваме, а влизаме въ спора на Неклюдова съ Сената и приемаме съзнателно мотива на послѣдний, който приема, че *честьта на жената прѣдъ обществото е по-тежка отъ оная на мѫжьтъ*, слѣдователно, не е важно отъ мѫжь ли или отъ жена происхожда оскърбението. Ако ний споменуваме, че г. Цукевъ се противопоставя на Сената, вземаме право отъ туй, че той казва два-три пѫти на Върховний ни Касс. Сѫдъ, който тъй сѫщо е приелъ основанията на Сената: „този възглѣдъ е неоснователенъ". Това не е прѣводъ. Ний хубаво знаемъ, че г. Цукевъ прѣвожда, но и знаемъ още, че г. Цукевъ го е взелъ *за свой капиталъ и противъ Върховния ни Сѫдъ.* Защо г. Цукевъ, *слѣдъ горнитѣ си думи въ книгата*, дошълъ да се извинява, че се счита много далеко, за да влиза въ критика по изказанитѣ отъ Върх. Сѫдъ възгледове? Не е ли истина, че г. Цукевъ, слѣдъ критиката ни, е видѣлъ погрѣшката си? Това, разбира се, е все пакъ добрѣ.

4) Да, ако г. Цукевъ бѣше ни попиталъ ний щѣхме да му кажемъ: да пише сѫщото заглавие, но да каже, че е отъ Неклюдова и че той го прѣвожда, а своитѣ бѣлѣжки ако неможе безъ тѣхъ, както и съответствующитѣ ст. у насъ, да дава съ подпись: „отъ прѣводача". Тогава онова, което е на Неклюдова, щѣше да се знае отъ читателя, и онова, което е отъ г. прѣводача, щѣше пакъ на отдѣлно да се знае. И колко полезно щѣше да бѫде „списанието" тогава! Сега Неклюдовъ ли говори, г. Цукевъ ли говори — не се знае: тълкува се, напр., чл. 99 отъ Българ. Наказат. Уставъ, пъкъ се подкрѣпя съ рѣшение №. 670 отъ *1870 год.*, т. е. когато наши сѫдилища не сѫществуваха. Г Цукевъ добрѣ знае, че въ нашитѣ закони има пропуснѫти много русски законоположения (напр., обидитѣ по печата) и въ такъвъ случай, да ли вѣрно е съгласено отъ него всѣко русско тълкуване, и да ли се е вземало въ внимание всичко—не се знае: г. Цукевъ неповволява да се провѣри туй. Да знае всѣки да го провѣри самъ чрѣзъ своитѣ познания, да опрѣдѣли Неклюдово и Цукево — не трѣбва да влиза въ смѣтка, защото *книгата е назначена и да учи*, а изучванъето трѣбва да бѫде нагледно, безъ всѣкакви съмнѣния, или пъкъ списанието, книгата, трѣбва да е авторитетно, да служи за *научно* тълкуване. Г. Цукевъ сега отрича авторитетностьта на списанието си, а тогава става нуждно да се взима оригинала и да се вижда, кое отъ кого е. Щомъ ще се прави такъвъ разборъ, защо е книгата на г. Цукева?

5) Намъ е дадено правото да сме издатели и редактори на вѣстници, да сме публични изразители на мнѣния, отъ *Конституцията*, като на всѣки гражданинъ. На г. Цукева пакъ Конституцията ли дава право да издава „ржководства" за сѫдии?

Изобщо, г. Цукевъ съ своя отговоръ не прѣмахва нашето мнѣние за списанието му. Всѣкий види, че той даже избѣгва прямия отговоръ по всичкитѣ пунктове, указани отъ насъ, като се оправдава съ други по полезни работи. Споредъ насъ, отговора на г. Цукева дава възможность на г-да интересующитѣ се да разберѫтъ още по-положително: каква цѣна трѣбва да се дава и какъвъ е трудътъ му.

П. Б-й.

В.-Търновска Дър. Реал. Гимназ. „Св. Кирилъ"

Обявление.

№ 1165

Дирекцията на В.-Търновската Държавна Реална Гимназия „Св. Кирилъ" съ настоящето си обявява на желающитѣ да постѫпятъ прѣзъ идущата 1891-92 учебна година въ **Специалното Духовно Училище** при сѫщата гимназия слѣдующето:

1. Отъ настѫпающата 1891-92 учебна година программата на Специалното Духовно Училище при гимназията „Св. Кирилъ" се подравнява съ программата на Самоковската Духовна Семинария.

2. Курсътъ на учението ще се свръшва въ три години.

3. Въ първий классъ ще се приематъ ученици, които сѫ свършили съ успѣхъ третий классъ въ нѣкое държавно или общинско училище. Свършившитѣ третий классъ въ държавно училище ще се приематъ безъ испитъ; а свършившитѣ тоя классъ въ общинско училище ще се подлагатъ на испитъ по Българский езикъ и Математика, освѣнъ ония, на които свидѣтелствата сѫ отъ първий редъ съ отличие.

4. Приеманието и записванието на ученицитѣ ще се извърши отъ 1-й до 5-й Септемврий т. г.

5. Бѣдни ученици, които притежаватъ свидѣтелства отъ първий редъ съ отличие и покажѫтъ добъръ успѣхъ въ начълото на годината, ще могатъ да расчитатъ на степендии.

Забѣлѣжка. Обявлението ми отъ 10-й Юлий т. г. подъ No 1129, относително Специалното Духовно Училище, се отмѣнява.

г. В Търново, 16 Августъ 1891 год.

Директоръ: **Сирмановъ.**

ВАРНЕН. ДЪР ДѢВИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ

Обявление

№ 250

Лотарията, устроена за увеличението фонда на „Дружеството за подпомагание бѣдни ученички". при Варненската Държавна Дѣвическа Гимназия, се тегли на 29-й Юний, при което спечелихѫ слѣдующитѣ No No: 10, 17, 23, 30, 41, 52, 79, 99, 80, 114, 116, 127, 132, 135, 163, 187, 192, 212, 222, 242, 235, 251, 270, 258, 274, 294, 303, 345, 327, 337, 369, 376, 377, 393, 424, 412, 427, 444, 475, 459, 486, 493, 533, 565 и 551.

Притѣжателитѣ на горнитѣ номера се приканвать да прѣдставѫтъ или испратѫтъ билетитѣ си въ Дирекцията на гимназията и получѫтъ спечелитѣ нѣща, най-кѫсно до края на мѣсецъ Октомврий т. г.

гр. Варна, 29-й Юлий 1891 г.

Отъ Дирекцията.

В. Търновска Дѣвическа Гимназия.

ОБЯВЛЕНИЕ

№2501

Дирекцията на Търновската Дѣвическа Гимназия съобщава за знание, че въ пансиона при тая Гимназия има праздни мѣста и че желающитѣ ученички могатъ да ги заематъ до първий идущий Октомврий.

г. В. Търново, 6-й Септемврий 1891 г.

Директоръ: **Петровъ.**

3 — — 1

Явна благодарность

Настоятелството на Килифарското читалище *„Напрѣдъкъ"* сърдечно благодари на Г-на *К. С. Бобчевский*, за гдѣто той благоволилъ да подари на читалището ни едногодишно течение отъ в. „Черно море". При всичко, че Г-нъ Бобчевский отдавна е напустнѫлъ родното си мѣсто, но пакъ не е забравилъ за своитѣ роднини, приятели и дѣтински другари, на които желае развитие и напрѣдъкъ.

Да живѣятъ подобни родолюбци!

Прѣдсѣдатель: *Р. П. Деветаковъ.*

с. Килифарево, 4-й Септемврий 1891 год.

Печатница на Хр. Н. Войниковъ Варна.